

**CURSO
2015/2016**

**LINGUA GALEGA E LITERATURA
1º - 3º ESO**

**DEPARTAMENTO DE LINGUA GALEGA E
LITERATURA**

IES ILLA DE SARÓN (XOVE)

ÍNDICE

1. CONTEXTO-----	páx. 3
1.1.- <u>CONTEXTO DO CENTRO</u> -----	páx. 3
1.2.- <u>CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO</u> -----	páx. 4
1.3.- <u>OBXECTIVOS</u> -----	páx. 4
2.- SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS DE 1º E 3º-----	páx. 6
2.1.- <u>1º ESO: 1ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 6
2.2.- <u>1º ESO: 2ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 7
2.3.- <u>1º ESO: 3ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 8
2.4.- <u>3º ESO: 1ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 9
2.5.- <u>3º ESO: 2ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 10
2.6.- <u>3º ESO: 3ª AVALIACIÓN</u> -----	páx. 11
3.- ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE-----	páx. 12
3.1.- <u>1º ESO</u> -----	páx. 12
3.2.- <u>3º ESO</u> -----	páx. 19
4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA-----	páx. 28
4.1.- <u>ASPECTOS XERAIS</u> -----	páx. 28
4.2.- <u>ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS</u> -----	páx. 29
4.3.- <u>SECUENCIACIÓN HABITUAL DO TRABALLO NA AULA</u> -----	páx. 29
4.4.- <u>OUTRAS DECISIÓNS METODOLÓXICAS</u> -----	páx. 30
5. AVALIACIÓN-----	páx. 30
5.1.- <u>PROCEDEMENTO DA AVALIACIÓN INICIAL</u> -----	páx. 30
5.2.- <u>PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN CONTINUA</u> -----	páx. 31
5.3.- <u>PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN FINAL</u> -----	páx. 32
5.4.- <u>PROCEDEMENTO DA AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA</u> -----	páx. 33
5.5.- <u>PROCEDEMENTO DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE PENDENTES</u> -----	páx. 34
6. OUTRAS AVALIACIÓNS-----	páx. 35
6.1.- <u>AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSEÑANZA E DA PRÁCTICA DOCENTE</u> -----	páx. 35
6.2.- <u>AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA</u> -----	páx. 36
7. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE-----	páx. 37
7.1.- <u>MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE NO PRESENTE CURSO</u> -----	páx. 37
8.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES-----	páx. 38
9.- DATOS DO DEPARTAMENTO-----	páx. 39

1. CONTEXTO

1.1.- CONTEXTO DO CENTRO

SITUACIÓN: O IES Illa de Sarón é un centro de titularidade pública situado na localidade de Xove, concello da Mariña lucense que delimita ao leste coa localidade de Cervo, ao oeste con Viveiro e ao Sur cos concellos de Valadouro e Oroul. Dista da capital da provincia 106 km, ten unha superficie aproximada de 89,1 Km² e acolle unha poboación duns 3.500 habitantes.

Xove é un concello eminentemente rural cunha economía moi diversificada; desde pequenas explotacións agrícolas, gandeiras e forestais pasando por traballos vinculados ao sector marítimo (pesca, acuicultura) ata actividades ligados ao sector industrial, sobre todo, co enclave entre os concellos de Cervo e Xove da empresa multinacional ALCOA, onde traballa un número importante das familias do alumnado do noso centro.

O edificio está emprazado nunha zona apartada do centro da vila de Xove, concretamente na estrada que comunica o centro coa parroquia e a praia de Lago. Nesta mesma zona está situado tamén o CEIP “Pedro Caselles Rollán”, actualmente único centro escolar de Primaria do Concello.

CENTROS ADSCRITOS: O CEIP “Pedro Caselles Rollán” situado no concello de Xove está adscrito ao noso centro e del procede a maioría do alumnado que se matricula na ESO.

ENSINANZAS QUE OFERTA O CENTRO: O IES Illa de Sarón comezou a funcionar o curso 1996/97 como centro de nova creación. Consta dos seguintes niveis educativos: Secundaria Obrigatoria, FP Básica, Ciclo Medio de Explotación de Sistemas Informáticos e Ciclo Superior de Programación da Producción en Moldeos de Metais e Polímeros en réxime de adultos (modular). O alumnado da ESO procede da vila, así como das restantes parroquias que compoñen o Concello; nos ciclos a procedencia do alumnado é máis diversa, pois temos alumnos/as de distintos concellos da Mariña.

CARACTERÍSTICAS SINGULARES: Desde a súa apertura en setembro de 1996, no IES Illa de Sarón establecéronse os seguintes principios básicos:

- Un centro que se relacione directamente co contorno e saiba dar resposta ás diferentes necesidades que este suscite e recoller as aportacións culturais que puidera ofrecer. Un centro para todos, solidario e integrador, que rexeite as diferenzas por razón de sexo, raza, relixión, economía... e que busque a máxima integración do seu alumnado na sociedade.
- Un centro que teña como principal obxectivo a educación en liberdade, o pluralismo, a tolerancia e o respecto ás diferenzas entre os pobos e os individuos, e a formación de cidadáns críticos, autónomos e solidarios.
- Un centro que acrecente o espírito crítico dos alumnos/as e o coñecemento científico dos múltiples aspectos da realidade.
- Un centro que fomenta o traballo en equipo e a convivencia entre os seus membros.

1.2.- CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

LINGUA MATERNA DOMINANTE: A lingua utilizada maioritariamente é o galego, sendo aínda hoxe menos as familias que empregan o castelán, normalmente aquelas que se estableceron nesta zona procedentes de fóra de Galicia para vir traballar na factoría Alcoa. Con todo, esta realidade comeza a mudar paseniñamente e cada vez son máis os alumnos e alumnas que se expresan en castelán. Para tentar paliar esta tendencia no centro vence promocionando e dinamizando a lingua galega tal e como establece o Decreto 79 do 20 de maio de 2010 para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

ALUMNADO CON NEAE NO CURSO ACTUAL: Malia o reducido número de alumnos e alumnas no centro () proporcionalmente son bastantes os que requiren necesidades educativas especiais. Vén sendo habitual na historia do centro recibir a alumnos de 1º de ESO que chegan ao IES cun importante desfase curricular e polo tanto con ACS para poder abordar a ensinanza secundaria, xunto a outros que non logran consolidar hábitos de estudo e traballo e precisan de clases de apoio e reforzo para seguir a dinámica do curso. A maiores, nestes últimos anos recibimos o alumnado procedente da casa de acollida de menores de Viveiro, que, dada a súa situación, presentan moitísimos problemas académicos e emocionais.

PROBLEMAS SOCIAIS DESTACADOS: En xeral non se detecta unha problemática social destacable.

1.3.- OBXECTIVOS

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás outras persoas.
- b) Practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos.
- c) Exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- d) Adquirir, desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento e autonomía persoal.
- e) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- f) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas outras persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuizos de calquera tipo, os comportamentos discriminatorios por razón de sexo, discapacidade, relixión...e resolver pacificamente os conflitos.
- g) Valorar a importancia e o manexo das TIC non como un fin, senon como ferramenta de traballo e aprendizaxe. Como medio de comunicación imprescindible para a busca e intercambio de información de cara á realización de traballos e proxectos individuais ou en grupo, fundamental para superar as limitacións que impón a dispersión xeográfica do alumnado e as dificultades de desprazamento e comunicación.

- h) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia e ter capacidade de razoamento.
- i) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa e autonomía persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- j) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.
- k) Comprender e expresarse en máis dunha lingua estranxeira de xeito apropiado.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e a historia propia e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural, coñecer a mulleres e homes que realizaron contribucións importantes á cultura e á sociedade do contorno, galega ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer o corpo humano e o seu funcionamento, aceptar o propio e o das outras persoas, aprender a coidalo, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos do coidado e saúde corporais.
- n) Potenciar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- o) Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade.
- p) Valorar criticamente os hábitos sociais e os estereotipos publicitarios relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.
- q) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando e respectando diversos medios de expresión e representación.
- r) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia
- s) Respectar a diversidade lingüística e cultural do mundo como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- t) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade.

2.- SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS DE 1º E 3º

2.1.- 1º ESO: 1ª AVALIACIÓN

1ª Avaluación	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas	
	U. D.	CONTIDOS		Mes	Sesiões		
	Bloques	B1,B2,B3,B4,B5	1	setembro outubro	16		
1ª Avaluación	1	B1.2 e B2.2 B2.9	Comprensión e interpretación de textos orais e escritos utilizados no ámbito social e educativo: a carta e a páxina web.	1	setembro outubro	16	
		B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: O cuarto.				
		B3.2	A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias: Os fonemas e as grafías. O alfabeto do galego.				
		B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básica, así como a diferenza entre palabras flexivas e non flexivas para a creación e comprensión de textos: Clases de palabras segundo a súa estrutura. A familia léxica.				
		B4.1	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.				
		B5.2	Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais: Os textos literarios e non literarios. Os xéneros literarios.				
	2	B1.2 e B2.4 B2.12	Comprensión, interpretación e produción de textos orais e escritos utilizados no ámbito social e educativo: o texto narrativo.	2,3,4	outubro novembro	12	
		B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: A familia.				
		B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O substantivo. Clasificación e regras de formación do plural.				
		B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: Ditongos e hiatos. As regras xerais de acentuación.				
		B5.4	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos: Narrador, personaxes, tempo, espazo e estrutura.				
	3	B1.2 e B2.4 B2.11	Comprensión, interpretación e produción de textos orais e escritos utilizados no ámbito social e educativo: o texto expositivo.	3	novembro	10	
		B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: A aula.				
		B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O xénero do substantivo.				
		B4.2 B4.3 B4.6	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. A lusofonía. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.				
4	B1.1 B2.3	Comprensión, interpretación resumo de textos propios dos medios de comunicación: a noticia	3, 4	decembro	8		
	B2.10	Produción, a partir dun modelo, de textos propios dos medios de comunicación, noticias, en formato papel ou dixital.					
	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: A cidade.					
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O adxectivo.					
	B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: O acento diacrítico.					

2.2.- 1º ESO: 2ª AVALIACIÓN

U. D.	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas
	CONTIDOS			Mes	Sesiões	
	Bloques	B1,B2,B3,B4,B5				
1	B1.2 B2.12	Comprensión, interpretación e resumo de textos propios do xénero narrativo.	5,6	xaneiro febreiro	12	x
	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: O corpo.				
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: Os determinantes. O artigo, os demostrativos e os posesivos.				
	B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: Uso de i, ll e x.				
	B4.8	Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diatópicas do galego. As variedades dialectais do galego.				
2	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Os sentidos. Palabras homófonas.	5,6	febreiro	8	x
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: Os determinantes. Indefinidos, interrogativos, exclamativos e numerais.				
	B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: Uso de B e V.				
	B5.4 B5.6	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos. O conto e a lenda.				
3	B1.2 e B2.12	Comprensión, interpretación e produción de textos orais e escritos utilizados no ámbito social e educativo: As descrições.	6,7,8	marzo	8	x
	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Os animais domésticos. Palabras homónimas.				
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: Os pronomes persoais.				
	B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: Uso do H.				

2.3.- 1º ESO: 3ª AVALIACIÓN

U. D.	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas
	CONTIDOS			Mes	Sesiões	
	Bloques	B1,B2,B3,B4,B5				
1	B1.2 B2.11	Comprensión e interpretación de textos orais utilizados no ámbito social e educativo: Os textos instrutivos.	7,8	marzo abril	12	x
	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Os animais selvaxes.				
	B3.10	Recoñecemento das modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. As modalidades oracionais.				
	B4.7	Os prexuízos lingüísticos.				
	B5.3 B5.7	Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos: O xénero lírico. Cantigas e cancións.				
2	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Cociñar e comer.	9,10,11	maio abril	12	
	B3.9	Coñecemento das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto. Suxeito e predicado.				
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O verbo				
	B3.4	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega: Signos de puntuación e as maiúsculas.				
	B5.5	Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e apreciación dos seus compoñentes e procedementos máis relevantes. O xénero dramático.				
3	B1.9	Coñecemento e aplicación de estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais: Os rexistros da lingua.	11,12	maio, xuño	12	x
	B2.2 B2.9	Comprensión, interpretación e produción de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: Mensaxes electrónicas ou de móbil.				
	B3.1 B3.3	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: O deporte e a saúde. Os préstamos.				
	B3.4 B3.6	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas: O adverbio. As preposición e as conxuncións.				
	B5.7	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic como linguaxes artísticas. A banda deseñada.				

3ª Avaluación

2.4.- 3º ESO: 1ª AVALIACIÓN

U. D.	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas
	CONTIDOS			Mes	Sesiões	
	Bloques	B1,B2,B3,B4,B5				
1	B1.1 B2.3	Comprensión e interpretación de textos orais e escritos propios dos medios de comunicación audiovisual: A entrevista.	1	setembro outubro	10	
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: As redes sociais.				
	B3.6	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz: As regras de acentuación.				
	B4.6	A orixe e formación da lingua galega. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes: Palabras patrimoniais, cultimos e semicultismos.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura popular.				
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega popular.				
	B5.6	Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				
2	B1.3 B2.5	Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos orais e escritos.	2	outubro novembro	8	x
	B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: As plantas medicinais e aromáticas.				
	B3.3	Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición).				
	B3.6	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz: A acentuación diacrítica.				
	B4.6	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega.: O galego na Idade Media.				
3	B2.4	Comprensión e interpretación de textos orais e escritos utilizados no ámbito social e educativo: o texto expositivo.	2,3	novembro	8	
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Emocións e sentimentos.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura galego-portuguesa medieval. A lírica.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura galego-portuguesa medieval. A cantiga de amigo.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos poéticos representativos da cantiga de amigo.				
4	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: O substantivo	3	decembro	3	x
	B4.1	Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.				
	B4.2	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura galego-portuguesa medieval. A cantiga de amor.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos poéticos representativos da cantiga de amor.				

1ª Avaluación

2.5.- 3º ESO: 2ª AVALIACIÓN

U. D.	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas
	Bloques	CONTIDOS		Mes	Sesiões	
		B1,B2,B3,B4,B5				
1	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: O universo.	5,6	xaneiro febreiro	10	
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: O adxectivo.				
	B4.4 B4.5	Situación sociolingüística do galego. Bilingüismo e diglosia. O proceso de normalización.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura galego-portuguesa medieval. As cantigas de escarnio e maldicir. Os xéneros menores.				
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. A literatura galego-portuguesa medieval : as cantigas satíricas e os xéneros menores.				
2	B1.4	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais usados no ámbito educativo: A presentación.	5,6	febreiro	8	x
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: As artes.				
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: Os determinantes.				
	B3.6	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz: As maiúsculas e minúsculas e os procedementos de redución de palabras				
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. A literatura galego-portuguesa medieval. As cantigas de Santa María.				
3	B2.2	Comprensión, interpretación e produción de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: A convocatoria e as actas de reunión.	6,7	marzo	8	x
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: Os topónimos e xentilicios.				
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: Os pronomes persoais.				
	B4.6	A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes: O galego medio.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: O Séculos Escuros.				

2ª Avaluación

2.6.- 3º ESO: 3ª AVALIACIÓN

3ª Avaluación	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas
	U. D.	CONTIDOS		Mes	Sesiões	
	Bloques	B1,B2,B3,B4,B5				
1	B1.1 B2.3	Comprensión, interpretación de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes. Os xéneros periodísticos.	7,8,9	abril	12	X
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: A xustiza e as leis.				
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: O verbo.				
	B3.8	Recoñecemento das función sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: A literatura do século XIX. Rosalía de Castro.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas e audicións e lecturas de textos poéticos representativos de Rosalía de Castro.				
2	B1.1 B2.3 B2.10	Comprensión, interpretación e produción de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes. A entrevista e a crónica.	9,10,11	maio	10	
	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: A prensa.				
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: Os adverbios e locucións adverbiais.				
	B4.8	Os Prexuízos lingüísticos.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: Curros Enríquez.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas e audicións e lecturas de textos poéticos representativos de Curros Enríquez.				
3	B3.1 B3.5	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático: O mundo dixital.	10,11,12	maio xuño	8	X
	B3.2	Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais: As preposicións, conxuncións e interxeccións.				
	B3.6	Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. As interferencias lingüísticas.				
	B5.1	Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916: Eduardo Pondal.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas e audicións e lecturas de textos poéticos representativos de Eduardo Pondal.				

3.- ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE
3.1.- 1º ESO

1ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliáveis

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais										
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV				
80 % DA NOTA		B1.2	B1.2	B1.2.1	CCL/CAA	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	100%	5%	100%									x								
		B2.2	B2.2	B2.2.1	CCL/CAA	Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá.	100%	25%	100%									x	x							
		B2.9	B2.9	B2.9.1	CCL/CD/CSC	Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	50%	10%	100%										x		x					
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	10%	100%											x				x		
		B3.2	B3.2	B3.2.1	CCL/CAA	Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega	100%	10%	100%											x						
		B3.6	B3.6	B3.6.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	50%	10%	100%											x						
		B4.1	B4.1	B4.1.1	CCL	Valora as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñece a lusofonía e achégase ás culturas que a integran.	50%	10%	100%															x		
		B5.2	B5.2	B5.2.1	CCL	Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	50%	10%	100%										x	x						
				B5.2.2	CCL	Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	50%	10%	100%										x	x						
			B1.2	B1.2	B1.2.1	CCL/CCA	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	100%	5%	100%																
			B2.4	B2.4	B2.4.1	CCL/CCA	Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	100%	25%	100%									x			x				
			B2.12	B2.12	B2.12	CCL	Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	50%	10%	100%									x			x				
			B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	10%	100%										x				x		
			B3.4	B3.4	B3.4.1	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	50%	15%	100%											x					
		B3.6	B3.6	B3.6.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	50%	10%	100%											x						
		B5.4	B5.4	B5.4.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	50%	20%	100%									x								

PORCENTAXE	LIECTURA	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais												
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV					
10% DA NOTA	LIBRO DE LECTURA	B2.1	B2.1	B2.1.3	CCL	Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	100%	5%	100%								x	x									
				B2.1.4	CCL/CCA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.	50%	5%	100%										x								
		B2.8	B2.8	B2.8.3	CCL	Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	50%	5%	100%											x							
				B2.8.4	CCL	Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	50%	5%	100%												x						
				B2.8.5	CCL/CD	Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	50%	5%	100%													x					
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	5%	100%												x					x	
B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilados os trazos xerais que definen cada texto.	100%	10%	100%										x	x									
					CCL	Demostra a lectura do libro proposto contestando a un cuestionario sobre o seu argumento.	100%	60%	100%																		
10% DA NOTA	ACTITUDE	B1.3	B1.3	B1.3.1	CCL/CSC	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	100%	10%							100%	x	x							x	x		
				B1.3.2	CCL/CAA/CSC/C SIEE	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	50%	5%							100%	x	x										
		B1.6	B1.6	B1.6.1	CLL/CAA	Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	100%	5%							100%	x	x										
				B1.6.2	CAA	Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	100%	10%							100%	x	x								x		
				B1.6.3	CAA	Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	50%	5%							100%	x	x										
		B1.7	B1.7	B1.7.1	CCL/CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%							100%	x	x										
				B1.7.2	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	50%	10%							100%	x	x										
				B1.7.3	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	50%	5%							100%	x	x										
				B1.7.4	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	50%	5%							100%	x	x										
		B2.14	B2.14	B2.14.1	CCL/CAA	Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	100%	10%					50%		50%	x	x							x			
B2.14.2	CCL/CAA			Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	100%	10%							100%	x									x	x			
B3.3	B3.3	B3.3.1	CCL/CD	Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	50%	5%					50%		50%	x	x				x	x							
			CCL	Respecta as normas de puntualidade, realización de actividades e coidado do material escolar.		10%							50%		50%												

PORCENTAXE	LIECTURA	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais											
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV					
10% DA NOTA	LIBRO DE LECTURA	B2.1	B2.1	B2.1.3	CCL	Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	100%	20%	100%								x	x									
				B2.1.4	CCL/CCA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.	50%	10%	100%										x								
		B2.8	B2.8	B2.8.3	CCL	Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	50%	10%	100%											x							
				B2.8.4	CCL	Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	50%	10%	100%												x						
				B2.8.5	CCL/CD	Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	50%	10%	100%													x					
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	20%	100%												x					x	
B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilados os trazos xerais que definen cada texto.	100%	20%	100%										x	x									
10% DA NOTA	ACTITUDE	B1.3	B1.3	B1.3.1	CCL/CSC	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	100%	15%								100%	x	x						x	x		
				B1.3.2	CCL/CAA/CSC/CSIEE	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	50%	5%									100%	x	x								
		B1.6	B1.6	B1.6.1	CLL/CAA	Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	50%	5%								100%	x	x									
				B1.6.2	CAA	Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	100%	10%								100%	x	x							x		
		B1.7	B1.7	B1.7.1	CCL/CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%								100%	x	x									
				B1.7.2	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua.	50%	10%								100%	x	x									
				B1.7.3	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	50%	5%								100%	x	x									
				B1.7.4	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	50%	10%								100%	x	x									
		B2.14	B2.14	B2.14.1	CCL/CAA	Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	100%	10%					50%	50%	x	x							x				
				B2.14.2	CCL/CAA	Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	100%	10%						100%	x									x	x		
		B4.8	B4.6	B4.6.1	CCL	CCL	Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	100%	5%								100%	x								x	
				B4.6.2																							
					CCEC	Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	100%	5%							100%	x									x		

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais												
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV					
80% DA NOTA	1	B2.11	B2.11	B2.11.1	CCL/CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	100%	20%	100%										x		x						
		B3.10	B3.10	B3.10.1	CCL/CAA	Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	50%	20%	100%											x							
		B4.7	B4.5	B4.5.1	CCL/CSC	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	50%	20%	100%											x					x		
		B5.3	B5.3	B5.3.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	50%	10%	100%										x	x	x						
		B5.7	B5.7	B5.7.3	CCL/CCEC	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.	50%	20%	100%												x						
		B5.7	B5.7	B5.7.4	CCL/CCEC	Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definitorios.	50%	10%	100%												x	x	x				
	2	B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	10%	100%												x					x	
		B3.9	B3.9	B3.9.2	CCL/CAA	Identificar as funcións sintácticas no seo da oración.	50%	20%	100%												x	x					
		B3.6	B3.6	B3.6.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	50%	20%	100%											x	x						
		B3.4	B3.4	B3.4.1	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	50%	10%	100%													x					
		B5.5	B5.5	B5.5.1	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	50%	20%	100%												x	x	x				
	3	B1.9	B1.9	B1.9.4	CCL/CCA	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais.	50%	10%	100%												x					x	
				B1.9.5	CCA	Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	50%	10%	100%													x					
		B2.2	B2.2	B2.2.1	CCL/CSC	Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.	50%	10%	100%											x	x		x				
		B2.9	B2.9	B2.9.1	CCL/CD/CSC	Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	50%	10%	100%																		
B3.1		B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	10%	100%													x				x		
B3.6		B3.6	B3.6.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	50%	20%	100%													x						
B5.7		B5.7	B5.7.1	CCL/CCEC	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.	50%	20%	100%												x	x	x					

PORCENTAXE	LIECTURA	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais											
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV					
10% DA NOTA	LIBRO DE LECTURA	B2.1	B2.1	B2.1.3	CCL	Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	100%	20%	100%								x	x									
				B2.1.4	CCL/CCA	Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.	50%	10%	100%										x								
		B2.8	B2.8	B2.8.3	CCL	Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	50%	10%	100%											x							
				B2.8.4	CCL	Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	50%	10%	100%											x							
				B2.8.5	CCL/CD	Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	50%	10%	100%											x							
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	100%	20%	100%											x					x		
B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilados os trazos xerais que definen cada texto.	100%	20%	100%										x	x									
10% DA NOTA	ACTITUDE	B1.3	B1.3	B1.3.1	CCL/CSC	Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e reconece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	100%	15%								100%	x	x						x	x		
				B1.3.2	CCL/CAA/CSC/CSIEE	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	50%	5%								100%	x	x									
		B1.6	B1.6	B1.6.1	CLL/CAA	Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, reconece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	50%	5%								100%	x	x									
				B1.6.2	CAA	Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	100%	10%								100%	x	x							x		
		B1.7	B1.7	B1.7.1	CCL/CSC	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	50%	10%								100%	x	x									
				B1.7.2	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua.	50%	10%								100%	x	x									
				B1.7.3	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	50%	5%								100%	x	x									
				B1.7.4	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	50%	10%								100%	x	x									
		B2.14	B2.14	B2.14.1	CCL/CAA	Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	100%	10%					50%		100%	x	x						x				
				B2.14.2	CCL/CAA	Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	100%	10%					50%		100%	x								x	x		
		B4.8	B4.6	B4.6.1	CCL			Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	100%	5%							100%	x								x	
B4.6.2																											

3.- ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE.
3.2.- 3º ESO

1ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais										
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV				
80 % DA NOTA	1	B1.1	B1.1	B1.1.1	CCL	Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes).	100%	5%	100%								x		x							
		B2.3	B2.3	B2.3.1	CCL/CSC	Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes.	100%	20%	100%								x	x								
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL/CAA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	100%	10%	100%									x								
		B3.5	B3.5	B3.5	CCL/CD	Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resollen as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	50%	5%	100%										x		x	x				
		B3.6	B3.6	B3.6.1	CCL/CAA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	50%	20%	100%										x							
		B4.6	B4.4	B4.4.1	CCL	Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	5%	100%									x								
				B4.4.2	CCL/CSC	Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	5%	100%									x								
				B4.4.5	CCL/CSCCD	Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	5%	100%									x		x	x					
		B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	50%	10%	100%									x								
		B5.2	B5.2	B5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	50%	10%	100%									x	x							
		B5.6	B5.6	B5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	50%	5%	100%									x	x							
		2	B1.3	B1.3	B1.3.1	CCL	Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	100%	5%	100%									x							
			B2.5	B2.5	B2.5.1	CCL/CCA	Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos.	100%	10%	100%										x						
			B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL/CCA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	5%	100%										x						
			B3.3	B3.3	B3.3.1	CCL/CCA	Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	50%	5%	100%											x					
B3.3.2	CCL/CCA				Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.	50%	5%	100%											x							
B3.6	B3.6		B3.6.1	CCL/CCA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	50%	20%	100%										x								
B4.6	B4.4		B4.4.1	CCL	Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	25%	100%										x								
			B4.4.4	CCL/CSC	Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	25%	100%										x								

1ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais										
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV				
80% DA NOTA	3	B2.4	B2.4	B2.4	CCL/CCA	Comprende e interpreta textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas.	100%	25%	100%								x	x								
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL/CCA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	20%	100%										x							
		B3.5	B3.5	B3.5.1	CCL/CD	Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resollen as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	100%	5%	100%										x		x	x				
		B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	50%	10%	100%									x								
				B5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	50%	20%	100%								x	x								
	B5.2	B5.2	B5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	50%	20%	100%								x	x									
	4	B3.2	B3.2	B3.2.1	CCL/CCA	Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	100%	25%	100%										x							
				B3.2.2	CCL/CCA	Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	50%	10%	100%								x	x								
		B4.1	B4.1	B4.1.1	CCL/CSC	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura.	100%	5%	100%										x					x		
				B4.1.3	CCL/CSC	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura.	50%	5%	100%										x					x		
		B5.2	B5.2	B5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	50%	25%	100%								x	x								
				B5.2.4	CCL	Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	50%	25%	100%							x	x									
		B5.3	B5.3	B5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	50%	5%	100%								x	x								

2ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliados

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais												
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV						
80% DA NOTA	3	B2.2	B2.2	B2.2.1	CCL/CSC	Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	100%	20%	100%								x	x										
				B2.2.2	CCL	Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).	50%	5%	100%										x	x								
		B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL/CCA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	50%	10%	100%										x									
		B3.2	B3.2	B3.2.1	CCL/CCA	Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais	100%	20%	100%											x								
				B3.2.2	CCL/CCA	Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	100%	10%	100%										x	x								
		B4.6	B4.4	B4.4.2	CCL/CSC	Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	5%	100%											x								
				B4.4.3	CCL/CSC	Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	50%	10%	100%												x							
		B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	50%	10%	100%												x							
				B5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	50%	10%	100%												x	x						

3ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliáveis

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

PORCENTAXE	Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais										
									Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Clase	Rúb.	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV				
80% DA NOTA	3	B3.1	B3.1	B3.1.1	CCL/CCA	Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	100%	10%	100%									x					x			
		B3.2	B3.2	B3.2.2	CCL/CCA	Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	50%	20%	100%							x	x									
		B3.6	B3.6	B3.6.1	CCL/CCA	Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	50%	20%	100%								x									
		B5.1	B5.1	B5.1.1	CCL	Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	50%	10%	100%								x									
				B5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	50%	10%	100%								x	x								
		B5.2	B5.2	B5.2.1	CCL	Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	50%	20%	100%								x	x								
		B5.3	B5.3	B5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensáísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes.	50%	10%	100%								x	x	x							

4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

4.1.- ASPECTOS XERAIS

As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relación sociais e para a expresión emocional.

Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de Lingua Galega e Literatura na ESO, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas:

- ✓ Adoptar un enfoque comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas función e contextos de uso. Así, as habilidades e estratexias de lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- ✓ Traballar a partir da competencia inicial do alumno/a, repectando os ritmos de aprendizaxe.
- ✓ Traballar con textos escritos e orais de distinta natureza, especialmente expositivos e argumentativos, fomentando a comprensión e a expresión no rexistro axeitado, con coherencia e con corrección lingüística.
- ✓ Promover a utilización da diversidade de fontes e recursos para a obtención da información. A busca guiada desta tanto na bibiloteca coma na internet ou noutros medios, así como a composición de textos utilizando distintos soportes.
- ✓ Propiciar as actividades grupais que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo.
- ✓ Fomentar a lectura, interpretación e valoración de obras literarias na procura de espertar principalmente o gusto pola lectura e, por extensión, o enriquecemento do léxico e a comprensión e a expresión.
- ✓ Fomentar a aprendizaxe a partir das situación reais ou cotiás próximas ao alumnado nas que resulte conveniente aplicar alguna técnica concreta (resumo, esquema, comentario,...) coa finalidade de desenvolver a súa capacidade de saber aprender.
- ✓ Facer reflexionar sobre a situación sociolingüística do galego incidindo nos condicionantes que operan na elección dunha das dúas linguas en conflito na nosa comunidade, estimulando a autoanálise de cada alumno/a e do seu contorno en relación aos prexuízos lingüísticos.
- ✓ Promover a valorización da nosa lingua como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade, incidindo na necesidade de superar prexuízos históricos no uso do galego

4.2.- ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

- Enfoque inminentemente práctico.
- Actividades e postas en común previas que promovan a reflexión.
- Extracción do tema fundamental e das ideas secundarias.
- Exercicios de análise e síntese.
- Elaboración individual e colectiva de traballos.
- Composicións textuais propias seguindo unas pautas.
- Lectura e memorización comprensivas.
- Posta en común das ideas fundamentais.
- Hábitos de traballo: utilizar o diccionario de maneira habitual, realización de esquemas e resumos.
- Actividades de comprobación ou repaso sobre os contidos que o alumnado debe recordar.

4.3.- SECUENCIACIÓN HABITUAL DO TRABALLO NA AULA

1.- Motivación:

- Lectura dun texto, presentación dun vídeo, audio ou proposta dun tema con cuestións que faga pensar ao alumnado.
- Posta en común das ideas que ao alumnado lle suxire o tema.

2.- Información da profesora:

- Información básica para todo o alumnado
- Resolución de exercicios e de dúbidas .
- Información complementaria para reforzo e apoio
- Información complementaria para afondamento e ampliación

3.- Traballo persoal:

- Elaboración de esquemas ou cadros para organizar a información recibida.
- Lectura e comprensión de textos.
- Resposta a preguntas da profesora e resolución de problemas.
- Memorización comprensiva.

4.- Avaliación:

- Probas escritas.
- Probas orais.
- Traballo e esforzo individuais.
- Observación do traballo na aula e na casa.
- Análise de producións individuais: cadernos, textos, comentarios, traballos.

4.4.- OUTRAS DECISIÓNS METODOLÓXICAS

Agrupamentos: froito da observación do alumnado, fánzanse agrupamentos sempre que o grupo o necesite co fin de conseguir unha mellora no proceso de ensino-aprendizaxe.

Tempos: na medida do posible seguirase a temporalización establecida. Os diferentes ritmos de aprendizaxe, a dinámica de traballo do alumnado, xunto ás dificultades de comprensión de determinados conceptos poden provocar unha ralentización na exposición das unidades previstas que se tentará compensar axilizando a exposición daqueles contidos máis doados de asimilar por parte do alumnado.

Espazos: sempre e cando a organización do centro nolo permita, en ocasións puntuais farase uso tamén da biblioteca para impartir as clases.

Materiais: como libros de texto empregaremos durante este curso académico os da editorial *Anaya*. Ademais do libro de texto, que constitúe sempre unha boa referencia ou guía para o traballo dos alumnos/as, tamén se empregará o CD que acompaña o libro, co que se traballan os contidos de cada unidade nun formato audiovisual moi atractivo para o alumnado. Utilizaránse cadernos de apoio e reforzo de diferentes editoriais e aqueles materiais complementarios que consideren oportunos e que sirvan de reforzo ou ampliación do explicado en cada unidade: dicionarios, libros de consulta, cds de música, libros de lectura, xornais, revistas, cómics e medios audiovisuais e informáticos, nomeadamente o repositorio de contidos abalar.

Recursos didácticos: Empregarase o encerrado dixital dispoñible na aula, os ordenadores abalar, dispoñibles en 1º e 2º de ESO, desde onde se realizarán actividades interactivas botando man dos recursos dispoñíbeis na rede, entre eles, o propio blog de aula, *galegosaron.blogspot.com*, onde se recollen actividades relativas aos contidos estudados e onde o alumnado pode enviar tamén as súas producións. Asemade será utilizado o material audiovisual e o fondo de libros da biblioteca do centro.

5. AVALIACIÓN

5.1.- PROCEDEMENTO DA AVALIACIÓN INICIAL

1.- DATA DE REALIZACIÓN. A avaliación inicial realizarase na segunda semana do curso escolar.

2.- TIPO DE PROBA. En primeiro lugar o profesorado informarase do historial académico dos alumno/as, prestará especial atención aos informes avaliadores do titor ou titora do curso anterior e recabará toda a información que precise sobre os alumnos no departamento de orientación. En segundo lugar, e xunto á observación directa das destrezas básicas do alumnado na aula, realizarase unha proba escrita que versará sobre os estándares de aprendizaxe que o alumno/a debeu adquirir ao finalizar o curso pasado e ferramentas básicas da comunicación e a linguaxe (*lectura comprensiva, escritura, ortografía, vocabulario...*) A proba, que non será avaliada con nota, elaborárase seguindo o bloque de contidos: *Comunicación oral e escrita, Funcionamento da Lingua, Lingua e sociedade e Educación Literaria*, seleccionando de cada un deles o máis significativo, importante e básico. Así

mesmo, prestarase especial atención neste primeiro achegamento ao alumnado a súa integración social, se se relaciona axeitadamente cos profesores e compañeiros e tamén a actitude do alumno/a ante o estudo, se traballa con regularidade e de forma organizada, se participa activamente no desenvolvemento das clases e se asiste ao centro de forma continua e cumpre o horario escolar.

3.- INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS. As familias do alumnado serán informadas dos resultados sempre que se estime necesario, especialmente naqueles casos nos que sexa conveniente a realización de apoios e adaptacións curriculares.

4.-CONSECUENCIAS DOS RESULTADOS. Os resultados serán moi clarificadores para configurar a idea do curso e para levar a cabo os apoios e/ou adaptacións curriculares pertinentes. A proba escrita non será avaliada con nota.

5.2.- PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN CONTINUA

1. TEMPORALIZACIÓN. Realizaranse un mínimo de dúas probas escritas de contido teórico-practico por avaliación.

2. CUALIFICACIÓN. Para avaliar utilizaremos tres instrumentos de recollida de información:

-Caderno de notas do profesor/a: anotacións periódicas sobre a súa integración no grupo e actitude, diálogos co profesor/a, participación con preguntas e opinións, atención, ritmo de traballo, resolución oral das actividades e preguntas, etc.

-Caderno do alumno/a: anotarás conclusións, resumos e realizará actividades correspondentes ao traballo requirido polo profesor/a.

- Probas escritas: as derivadas das obras de lectura obrigatorias e as probas parciais e finais que permitirán valorar a adquisición do estándares de aprendizaxe e serán acordes cos criterios de avaliación propostos.

A avaliación é continua e formativa pois entendemos que non se pode coñecer un idioma "por partes" senón que este é un conxunto onde hai que valorar a totalidade, desde a expresión oral ata a escrita en todas as súas formas e esta aprendizaxe ten que ser gradual e acumulativa. Ao mesmo tempo valorarase o esforzo e traballo diario do alumno/a do que se fará un seguimento mediante a observación directa e o rexistro do traballo e actividades.

A cualificación final de cada avaliación será o resultado da suma de:

✚ **Probas escritas: (80% da nota final).** Farase unha media entre as dúas probas de avaliación. Nelas recolleranse cuestións relativas aos contidos traballados na aula (gramática, léxico, ortografía, comunicación, lingua e sociedade e, literatura) e nos que se valorarán os coñecementos e a expresión escrita (ortografía, caligrafía, presentación). Ao ser avaliación continua cada proba incluíra contidos dados desde principio de curso. **Restarase -0,05 por falta de ortografía e presentación-expresión ata un máximo de 1 punto en 1º e -0,10 en 3º de ESO. Non se fará media con exames por debaixo do 3.**

✚ **Lectura: (10% da nota final).** Programarase un libro de lectura para cada avaliación. A demostración da lectura, mediante un control escrito ou oral con preguntas sobre o

argumento, ou ben un traballo sobre o libro, será indispensable para superar a materia. **Descontarase 0,05 por faltas graves ata un máximo de 0,5 puntos.**

✚ **Traballo, participación e comportamento (10% da nota final).** Valorarase o traballo diario, a realización das tarefas, a entrega dos traballos na data fixada, a limpeza e claridade no caderno e o bo uso do material escolar; o esforzo por mellorar, a participación e as actitudes respectuosas. Valoraranse negativamente a non realización das tarefas, esquecer o material de clase (libro e caderno), as actitudes que impidan ao resto dos compañeiros unha aprendizaxe axeitada, a actitude pasiva, e calquera comportamento inadecuado na aula ou, de realizárense, nas actividades extraescolares relacionadas coa área. **Con cada valoración negativa descontarase -0,1 e por cada positivo sumarase +0,1, ata un máximo de 1 punto por avaliación.**

Probas escritas	80% da nota
Lectura	10% da nota
Traballo e actitude	10ª% da nota

Ao longo do curso o alumnado poderá ter que realizar **traballos individuais ou en grupo** cuxo tema será proposto pola profesora, quen informará tamén da avaliación e puntuación dos mesmos. A valoración será o resultado de ter en conta a presentación, orixinalidade, expresión escrita, caligrafía e ortografía, así como os contidos respecto ao tema proposto. Terase en conta positivamente a utilización rigorosa de fontes bibliográficas (libros, revistas, información obtida por internet) e negativamente copiar traballos.

O feito de copiar nun exame suporá un cero e o alumno/a terá que recuperar a materia na proba seguinte. De ser a proba da avaliación final, terá que ir á extraordinaria, no caso de ser a extraordinaria, quedará sen posibilidade de recuperar a materia ata o curso seguinte.

ASPECTO VALORABLES DA OBSERVACIÓN DO TRABALLO NA AULA. Terase en conta o traballo diario, asistencia, atención, esforzo, participación, respecto, compromiso e interese do alumnado cara á materia, ao grupo e á profesora.

MEDIDAS DE RECUPERACIÓN DE PROBAS. Ao realizarse avaliación continua non se contemplan probas de recuperación. A avaliación pretende valorar o esforzo e o traballo diarios polo que será continua, formativa e sumativa. Preténdese que o alumno/a demostre un dominio non só declarativo, senón procedemental e actudinal dos contidos polo tanto non hai recuperacións de probas e os contidos vistos en cada unha serán materia de exame na seguinte.

MEDIDAS DE RECUPERACIÓN DE AVALIACIÓNS. Como cada proba inclúe os contidos de lingua e literatura das anteriores que se van engadindo aos novos, se se aprobara a última de cada trimestre, consideraríanse superadas as anteriores e o feito de superar a terceira avaliación implicará o aprobado do curso. Por iso mesmo, non se fará media aritmética das probas de cada avaliación, senón que se dará máis valor sempre á derradeira.

5.3.- PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN FINAL

Alumnado que debe ir á avaliación final. Todos os alumnos/as deberán realizar os exames finais nos que serán avaliados do traballado durante o curso.

Tipo de proba. Realizáranse dous exames finais onde estea representada toda a materia do curso, baseándose sempre no traballo feito na clase e seguindo o modelo das probas realizadas nas anteriores avaliacións. En 3º de ESO dividiranse os contidos, de tal maneira que unha das probas recollerá contidos relativos á parte de Lingua e a outra contidos de Literatura.

Estándares avaliábeis. Ao realizarse avaliación continua, o alumnado terá que demostrar un coñecemento global do traballado ao longo do curso, deste xeito calquera dos estándares do currículo marcados na avaliación das diferentes unidades poderá ser obxecto de avaliación nas probas finais.

Cualificación final. A cualificación final obtense da puntuación acadada na terceira avaliación, así como da progresión do alumno ou alumna durante o curso académico. Se o traballo e esforzo do alumno/a foi constante ou progresivo ao longo do curso, na cualificación final a partir do decimal 0,5 redondearase na superior (Exemplo: 7,5 será 8). No caso de 4,5 e , dado que o aprobado está en 5, farase unha valoración específica en cada caso.

Criterios de promoción. Segundo o Decreto 86/2015 do 25 de xuño polo que se establece o currículo da ESO e do Bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia os criterios de promoción quedan establecidos da seguinte maneira:

➤ **Promoción:**

1. De maneira automática se na avaliación final de xuño ou setembro tivese **superadas todas as materias.**

2. Se na avaliación extraordinaria de Setembro tivese suspensas **1 ou 2 materias, sempre que non sexan simultaneamente Lingua Castelá e Matemáticas ou Lingua Galega e Matemáticas**

Este apartado non necesita da aprobación nin da votación do equipo docente. O alumno ou alumna deberá someterse ó procedemento de recuperación das materias suspensas, establecido polos correspondentes departamentos didácticos.

➤ **Repetición:**

1. **Con 3 ou máis materias suspensas.**

➤ **Promoción excepcional (punto 3 artigo 6º)**

1. **Avaliación negativa en 3 materias.**

Na avaliación extraordinaria de setembro de maneira excepcional o equipo docente poderá decidir a promoción dun alumno/a cando se cumpran conxuntamente as seguintes condicións:

- O alumno ou alumna ten posibilidades de acometer con éxito o curso seguinte.
- Ten posibilidades de recuperación das materias pendentes do presente curso.
- A promoción beneficia a evolución académica e persoal do alumno ou alumna.

5.4.- PROCEDEMENTO DA AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

Tipo de proba: Os alumnos e alumnas que non superen a materia de Lingua Galega e

Literatura na avaliación final do mes de xuño disporán dunha convocatoria extraordinaria no mes de setembro na que serán avaliados a través dunha proba escrita e dun control de lectura.

- **Proba escrita:** versará sobre os estándares de aprendizaxe de Lingua e Literatura vistos ao longo do curso. Será unha proba teórico-práctica con preguntas relativas á comprensión de textos, a expresión escrita, cuestións de tipo gramatical e léxico, reflexión sociolingüística, comentario de textos literarios ou desenvolvemento de temas que teñen que ver coa literatura. Entregarase no mes de xuño, xunto co boletín de notas, a relación de contidos de lingua e de literatura que serán obxecto de avaliación na convocatoria de setembro.
- **Control de lectura:** os alumnos/as terán que ler con carácter obrigatorio un libro de lectura marcado pola profesora do que serán avaliados a través dun breve cuestionario sobre o seu argumento

Cualificación. A proba escrita terá unha puntuación de ata 9 puntos e o control de lectura, ata 1 punto. Na proba escrita os alumnos/as haberán de responder con exactitude, claridade e pulcritude ás cuestións propostas. O número de cuestións tamén será variable e a puntuación, de cero (0) a dez (9) puntos, será proporcional ao número de cuestións.

5.5.- PROCESO DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE PENDENTES

Seguimento do alumnado. Xunto á observación directa do alumno na clase no curso no que está matriculado, levarase cabo un **plan de traballo** consistente na programación de actividades que axuden o alumno a acadar os estándares marcados para a superación da pendente, á vez que sirvan para reforzar a asimilación dos contidos do curso no que está matriculado. Ditas actividades, entregaranse nun caderno de traballo secuenciado en tres trimestres con exercicios que axuden a consolidar a súa competencia lingüística: de gramática, de ampliación de léxico, de redacción, análise e síntese de textos, así como de comentario literario de textos.

A profesora proporcionará aos alumnos/as o caderno de traballo que será revisado e comentado unha vez ao mes.

Avaliación. O alumno/a será avaliado en base a:

- **Caderno de traballo:** as actividades deberán estar correctamente realizadas e o propio caderno debe presentarse completo, limpo e organizado.
- **Probas parciais** para observar a evolución do alumno/a (a determinar segundo o traballo no caderno).
- **Probas finais:** Realizaranse dúas sesións de avaliación, unha ordinaria en xuño e outra en setembro, realizándose as probas no mes de maio e en setembro, respectivamente.

Tipo de proba. Será unha proba teórico-práctica con preguntas relativas á comprensión de textos, a expresión escrita, cuestións de tipo gramatical e léxico, reflexión sociolingüística, comentario de textos literarios ou desenvolvemento de temas que teñen que ver coa literatura.

Cualificación. O caderno de traballo será puntuado ata 1 punto e a proba escrita, ata 9 puntos. O modo de cualificación vai ser en función do tipo de preguntas, mais os conceptos anteriormente expresados serán os que máis peso teñan.

6. OUTRAS AVALIACIÓNS

6.1.- AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSEINANZA E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro	ESCALA			
	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Indicadores de logro	ESCALA			
	1	2	3	4
Práctica docente:				
1.- Como norma xeral fanase explicacións xerais para todo o alumnado?				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáranse ás TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe?				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc.?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc.?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

6.2.- AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismo de revisión
<p>Periodicidade. O seguimento do desenvolvemento da programación didáctica realizarase cada trimestre para establecer as medidas correctoras que se estimen necesarias.</p> <p>Medidas a tomar en caso de desfase. Intentar priorizar aquelas actividades necesarias para asimilar os contidos que serán imprescindibles no curso seguinte e darlle menos peso horario a actividades que se poderían impartir en cursos posteriores.</p>

Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica	Escala			
Indicadores de logro	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas?				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
18.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
19.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
20.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
21.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
22.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
23.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
24.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
25.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
26.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
27.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
28.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
29.- Seguiuuse e revisouse a programación ao longo do curso				
30.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
31.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

7. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

7.1.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE NO PRESENTE CURSO

A.- MEDIDAS ORDINARIAS

ORGANIZATIVAS	CURRICULARES
<p>1. Adequouse a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo?</p> <p>☐ Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.</p> <p>☒ Espazos diferenciados?</p> <p>☒ Materiais e recursos didácticos diferenciados?</p> <p>2. Faise algún desdoblamento de grupos? NON</p> <p>3. Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula? NON</p> <p>4. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a? SI</p> <p>5. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a? SI</p> <p>6. Que medidas se propoñen para o alumno/a enviado á aula de convivencia? O alumno/a terá que realizar as tarefas que propoña a profesora.</p>	<p>1. Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.? NON</p> <p>2. Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a? SI</p> <p>3. Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º e 2º da ESO? SI</p> <p>4. Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais? (2º ESO) NON</p> <p>5. Existe algún programa específico para alumnado repetidor da materia? SI</p> <p>Co alumnado que repite curso incídese na mellora da aprendizaxe e na motivación, así como dedícase unha especial atención aos aspectos actitudinais: a mellorar os hábitos de disciplina, estudo e traballo tanto individual coma en equipo. A repetición adoita provocar aburrimiento no alumnado polo que se procurará variar as actividades, proporcionándolle aquel material de reforzo ou de ampliación que sirva para mellorar o seu rendemento.</p> <p>6. Aplícase ese programa específico personalizado para repetidores da materia? SI</p>

B.- MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

ORGANIZATIVAS	CURRICULARES
<p>1. Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL? 13</p> <p>2. Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)? NON</p> <p>3. Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular(Al. estranxeiro)? NON</p> <p>4. Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.? NON</p>	<p>1. Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas? SI. DÚAS (1º ESO: Nivel 3º Ciclo Educ. Primaria; 2º ESO: Nivel 1º de ESO).</p> <p>2. Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico? NON</p> <p>3. Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR)? NON</p> <p>4. Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización? NON</p> <p>5. Protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación co PT)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa de apoio: Lévese a cabo apoio educativo coa PT fóra da aula orinaria en 1º(2h lectivas) e en 2º de ESO (1h lectiva). En 1º (iniciouse o curso cun grupo de 7 alumno/as (3 en 1º A e 4, 1ºB) no que se incluíron no segundo trimestre 2 alumnos máis no grupo de 1º A. En 2º son 4 os alumnos que reciben apoio. • Son dous os alumnos con ACS, un en 1º (ACS de 3º ciclo de Educ. Primaria) e outra en 2º (ACS 1º de ESO). • Establécese unha reunión de coordinación co profesor de apoio ao principio de semana, dentro das horas complementarias de disposición, para programar e facer un seguimento periódico do programa de apoio educativo. Nesas reunións o profesor titular e o profesor de apoio organizan o contido e tarefas que se levará a cabo ao longo da semana. Na realización das probas e na avaliación do alumnado tense en conta as observacións do profesor de apoio e na información ás familias consensúase unha valoración común do alumno/a por parte dos profesores implicados. • Faise unha revisión e seguimento do modelo de intervención en cada sesión de avaliación, na CCP e cando existan motivos que o fagan necesario.

8.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

As actividades complementarias e extraescolares están incluídas no PXA.

9.- DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Lingua Galega e Literatura	1º ESO	A, B	Mª Inmaculada Gayoso Neira
Lingua Galega e Literatura	2º ESO	A	Mª Inmaculada Gayoso Neira
Lingua Galega e Literatura	3º ESO	A	Mª Inmaculada Gayoso Neira
Lingua Galega e Literatura	4º ESO	A	Mª Inmaculada Gayoso Neira

A XEFA DE DEPARTAMENTO

Asdo. Mª Inmaculada Gayoso Neira